

Verpleeghuis- woon- en thuiszorg

Persoonlijke hygiëne medewerkers

Dit document mag vrijelijk worden vermenigvuldigd en verspreid mits steeds de Werkgroep Infectiepreventie als auteur wordt vermeld.

Vergewis u er van dat u de meest recente versie van dit document hebt. Raadpleeg hiervoor www.wip.nl. De Werkgroep Infectiepreventie acht zich na het verschijnen van een nieuwe versie van een richtlijn niet meer verantwoordelijk voor verouderde versies.

Werkgroep Infectie Preventie
Vastgesteld: januari 2004
Gewijzigd: maart 2004
Revisie: januari 2009

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1 Nagels	3
2 Haar	3
3 Baarden en snorren	3
4 Sieraden	3
5 Gebruik van zakdoeken	3
6 Eten, drinken en roken.	4
7 Schoeisel	4
8 Kleding	4
Bijlage A Literatuur	5

Inleiding

Een goede persoonlijke hygiëne draagt bij aan de hygiëne en infectiepreventie beschermt ook de medewerker zelf tegen infecties.

Wanneer vrijwilligers of familieleden van cliënten verzorgende handelingen verrichten, is ook voor hen een goede instructie op het gebied van hygiëne van groot belang.

1 Nagels

- ☞ Nagels zijn kortgeknipt en schoon.
- ☞ Nagellak dient intact te zijn, d.w.z. geen brokken of schilfers.
- ☞ Het is niet toegestaan kunstnagels te dragen.
Kunstnagels kunnen een bron van besmetting vormen [1, 2].

2 Haar

- ☞ Het haar is schoon.
- ☞ Lang haar wordt opgestoken of bijengebonden gedragen.

3 Baarden en snorren

- ☞ Baarden en snorren zijn goed verzorgd en kort geknipt.

4 Sieraden

- ☞ Tijdens de werkzaamheden worden geen ringen, armbanden of polshorloges gedragen.
Het is anders onmogelijk om de huid ter plaatse afdoende te reinigen [3-5].
- ☞ Een sieraad in een piercing dient te worden verwijderd wanneer dit hinderlijk is bij de verzorging/behandeling van de cliënt of wanneer de piercing ontstoken is [6].
- ☞ Indien een door een personeelslid gedragen sieraad in een piercing een besmettingsbron kan zijn voor cliënten, of als door het dragen van een sieraad in een piercing de algemene hygiëne onvoldoende in acht kan worden genomen, dient dit sieraad te worden verwijderd.

5 Gebruik van zakdoeken

- ☞ Tijdens de werkzaamheden worden papieren zakdoekjes gebruikt.
- ☞ Na gebruik worden de zakdoekjes direct weggegooid en de handen gereinigd of ingewreven met handalcohol.

Gebruikte zakdoeken die in de broekzak of elders in de kleding worden megedragen, kunnen als besmettingsbron fungeren en iedere keer dat ze worden aangeraakt de handen besmetten.

6 Eten, drinken en roken

- ☞ In ruimten waar wordt gewerkt met menselijk materiaal, bijvoorbeeld in een behandelkamer of een spoelkeuken, wordt niet gegeten, gedronken of gerookt.

7 Schoeisel

- ☞ Schoenen en klompen moeten van goed te reinigen materiaal zijn.
- ☞ Bij zichtbare verontreiniging moet het schoeisel worden schoongemaakt.

8 Kleding

In het contact met de cliënt mag door de medewerkers zowel eigen kleding als dienstkleding worden gedragen. Wel dienen daarbij de onderstaande regels in acht te worden genomen.

- ☞ De (eigen) kleding heeft korte mouwen.
Korte mouwen maken een goede handhygiëne mogelijk.
- ☞ Werkkleding bedekt steeds de eigen kleding (geen jas met korte mouwen over eigen kleding met lange mouwen).
- ☞ De (eigen) kleding wordt iedere dag verschoond en moet te reinigen zijn op een temperatuur van minstens 60°C en mag niet pluisafgevend zijn.
- ☞ Wanneer (eigen) kleding tijdens de werkzaamheden zichtbaar wordt vervuild, wordt andere kleding aangetrokken.
- ☞ Voor bepaalde werkzaamheden moet voor de medewerker beschermende kleding van de instelling ter beschikking zijn.

Tabel 1: Kledingvoorschriften

soort kleding		omstandigheden
-eigen kleding	-	-niet ruimtegebonden
-dienstkleding	-verpleegkundig uniform -witte jas -laboratoriumjas	-niet ruimtegebonden -niet ruimtegebonden -ruimtegebonden
-beschermende kleding	-niet-vochtdoorlatend schort	-cliëntgebonden

Bijlage A Literatuur

1. Larson, E.L., *APIC Guideline for handwashing and hand antisepsis in health care settings*. Am J Infect Control, 1995. **23**: p. 251 - 69.
2. Pottinger, J., S. Burns, and C. Manske, *Bacterial carriage by artificial versus natural nails*. Am J Infect Control, 1989. **17**: p. 340-4.
3. Jacobson, G., et al., *Handwashing: ring-wearing and number of micro-organisms*. Nurs Res, 1985. **34**(3): p. 186-8.
4. Hoffman, P.N., et al., *Micro-organisms isolated from skin under wedding rings worn by hospital staff*. Br Med J, 1985. **290**: p. 206-7.
5. Salisbury, D.M., et al., *The effect of rings on microbiological load of health care workers hands*. Am J Infect Control, 1997. **25**: p. 24-7.
6. Daha, T., *Piercings*. Tijdschr. Hyg en Inf Prev, 1999. **2**: p. 49.